

NAŠIM MLADIM BRALCEM

Leopold Suhodolčan:

MESLEC V KLETKI

Pod Uršlje goro ali Peco, ne vem več natanko, je živel razbojnik Raudi. Pa čeprav je bil razbojnik, se ga nihče ni bal. Razglasil je ljudem, da je obglavil že tri velike komarje. Pa čeprav je obglavil tri velike komarje, se ga nihče ni bal. Pa se je domislil: »Premalo grozno ime imam... Odslej mi bo ime razbojnik Raudi Baudi...« Pa čeprav si je dodal še eno ime, se ga nihče ni bal. Tedaj si je pridobil še eno besedo, še eno grozno besedo. Imenoval se je: razbojnik Raudi Baudi Gaudi... Pa čeprav se je imenoval odslej razbojnik Raudi Baudi Gaudi, se ga

zatekel v pastirske kolibe. Od česa je živel, pa nobeden ni vedel. Razbojnik Raudi Baudi Gaudi je bil še trden mož. Vsak bi ga še rad vzel za delavca. Vendar je Raudi Baudi Gaudi prav zato živel tako, ker mu desna roka ni rada delala, leva pa je bila lena. Od tistega dne, ko je ljudem pokazal jezik, je začel verovati, da bo našel v planini zaklad. Turki so ga nekje zakopali in so mislili pozneje priti ponj. Pa jih še do danes ni bilo. Ko je Raudi Baudi Gaudi iskal zaklad že pet let, ga še ni našel.

osivela, roke pa so mu trepetale ko suho listje. Misli so mu otoplele, čisto otoplele. Samo ena beseda mu je še gorela ko nekoč: zaklad! Nekega večera je ves skrušen obsedel ob reki. Čutil je, da mu življenje odteka z reko. Zadnji čas je, da najdem zaklad, je premišljeval. Zadnji čas. Če že letos umrem, ga bom drugo leto še težje našel... Tedaj zagleda v reki mesec, prvi krajec. Svetil je ko samo zlato. »Zlato! Zlato!« je s tresočim glasom vzklikal Raudi Baudi Gaudi. Še tisti trenutek sklene: »Ujamem ga! Mesec ujamem in bom imel zlato ko noben drug na svetu. Šel bom z njim v dolino... Ljudje bodo popadali pred mano na kolena. Odlomil bom kos zlata in ga vrgel med nje. Stepli se bodo zanj ko psi... Jaz pa se jim bom smejal, smejal...«

lila mesečina, da ljudje zaradi lepega večera še v posteljo niso hoteli. Raudi Baudi Gaudi je sicer čul, da je zahreščala kletka. Toda preden se je zbudil, se je luna že sprehajala po nebu. Široko se mu je smejala, da, smejala se mu je, kakor se zna smejati samo luna. In le pogleda jo, še danes se mu smeji...

nihče ni bal. Zato je nekega dne pokazal ljudem jezik in se zavlekel v samoto. Poleti se je potikal po gozdovih, pozimi pa se je

Ko ga je iskal že deset let, ga bi skoraj našel. Ko pa ga je iskal že dvajset let, bi ga bil skoraj skoraj našel. Medtem mu je brada

UREDNIKOV KOTIČEK

Dragi urednik! Oglasma se prvič in to s spisom »Najdena denarnica«. Ta dogodek sem doživel, ko sem hodil v četrti razred osnovne šole. Pošiljam ti ga za mladinsko stran. Prosim, da bi ga objavil. Če se Ti pa ne bo zdel dober, pa sporoči, kako in kaj naj pišem. — Pozdravlja Te

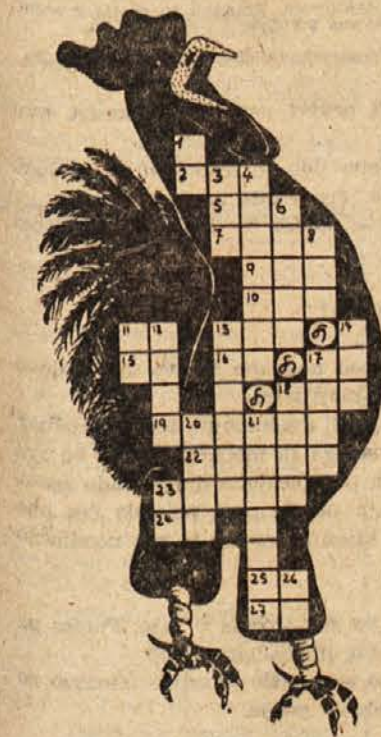
Rupar Cveto, dijak nižje gimnazije, Stari trg pri Ložu

Dragi Cveto! Tvojo »Najdeno denarnico« bom objavil. Zdi se mi, da je lepo napisana. Glede tega, kako in kaj naj pišeš, pa bi Ti le to svetoval, da opisuj to, kar Ti leži pri

srecu, kar se vedno vrača v Tvoj spomin in Te vznemirja. Mislim, da je to najlažje in je mogoče najlepše napisati. Saj je bilo najbrž prav tako tudi s Tvojo »Najdeno denarnico«. Ali se mogoče motim? Prisrčno Te pozdravlja Tvoj urednik

Križanka »PETELIN«

Vodoravno: 2. ni grd; 5. pridobivamo ga od čebela; 7. ljubkavalno ime za očeta; 9. žensko ime; 10. zmraznjena voda; 11. del kolesa; 13. domača žival; 15. nikalnica; 16. glavni števalnik; 17. kazalni zaimek; 18. kralj živali; 19. postanem siv; 22. red v spirali; 23. gora pri Beogradu; 24. egipčansko božanstvo; 25. igralna karta; 27. nikalna oblika pomožnega glagola.

Navpično: 1. znak za aluminij; 3. žensko ime; 4. stari oče; 6. v njej se umivamo; 11. osebni zaimek; 12. suha trava; 13. bela krava; 14. del rudnika; 17. nasprotnik svetlobe; 18. majhno okence; 20. nočna ptica; 23. ploščinska mera; 26. oblika pomožnega glagola.

Pavel Mišmaš, učiteljšče, Ljubljana

Napisal Tone Seliškar

»Zadnje groše sem Mihi posodila,« je odgovorila teta Urša. »Potem jo zmore rešiti le še najina ljubezen, Miha!« je vzkliknila Verona, padla na kolena pred posteljo, na kateri je ležala Stručka, vtisnila svoj obraz v pernico in tako bridko, bridko zahtevala, da je vrglo tudi Miho na kolena in teta Uršo. Starinska ura na steni je tiktakala in pod podom je miška škrebijala. Veroni pa je srce tonilo v solzah in vsa izba je bila prepolna njene materinske ljubezni. »Dušica moja zlata...! Sončece moje toplo...! Ptčica majcena...! Rožica moja pisana...!« Tako je vzdihovala Verona in še lepše, tako lepo je šepetala te svete besede materinskega srca, da se niti popisati ne da. Miha je pozabil na leve in tigre, na slone in konjičke, teta Urša je pozabila na svoje ognjišče, da ji je mleko prekipelo in kdo ve...; morda je drobna miška prilezla izpod poda in je slišala vse to in morda je drobna miška vse to povedala majcenim možičkom-palčkom, ki žive pod zemljo; morda so ti palčki vse to povedali divjemu zajčku in zajček je vse to povedal drobnim sinčkam, kdo ve, kdo ve... Stručka je umirala, nič več ji ni bilo slišati, samo starinska ura je tiktakala, že je mrtvaška tišina zajela vso izbo, že je bila žalost tolikšna, da bi Veroni srce počilo, tedaj pa je zunaj na cesti zazvončljalo: »Cing, cingling, cing, cingling...«

ŠTRUČKA

Takoj zatem je nekdo pobutal na hišna vrata in zavpil: »Hej, ohej, ljudje, zmrazil bom!« Miha je skočil na noge in odprl vrata. »Kdo je in kakaj?« je vprašal človeka, ki je stal v temi. »Le odprite, le!« je dejal človek v temi. »Nisem tat in ne razbojnik. Zdravnik sem, ha, presneto, in toliko da nisem zmrazil v saneh. Tri ure odtod sem bil v hribih, ha, presneto, pa sem človeka rešil. Imate kaj vročega mleka, ha, presneto?« In že je stopil neznanec v črno vežo. Po kolenih se je priplazila Verona do neznanca in kriknila: »Rešite, rešite našo Stručko! Nič nimamo denarja... Lahko pa si vzamete leva, tigra, slona ali konjička!« Zdravnik se je začudeno obrčal na vse strani, od človeka do človeka. Bil je star, majhen možiček z majceno silo bradice in urno si je stekel suknjo in stopil v izbo. Strmel je v to siromašno preproščeno in t'ar malce zmešano je gledal, ker so mu levi, tigr, sloni in konjički mešali glavo, vsi trije pa so molče kazali na Stručko in samo na Stručko. Ko se je ogrel in ko je končno zvedel, da je tista Stručka hudo bolna punčka, si je še bolj roke pogrel, potlej je pobrskal po svojih torbi in stopil k punčki. Gledal je v tipal, potiskal uho na njen majhen srček... Tiho, tiho je bilo v izbi, le tiktanje starinske ure je bilo slišati. Končno se je zdravnik le dvignil, snel si

je očala, pomel si oči in dejal mirno in odločno: »Punčka ne bo umrla, če...« »Ah!« je zavrisnila Verona od prevelike sreče, objela Miho in zahtela: »Si slišal, Stručka ne bo umrla!« Zdravnik je teta in Miho nagljal iz izbe in ko sta bila z Verono sama v izbi, ji je povedal, kako mora zdraviti Stručko:

vsako polet ure tako in tako, vsako uro spet tako in tako in ko bo minilo dvanaest ur, spet drugače tako in tako. »Samo vi in nihče drug jo more rešiti!« je dejal zdravnik Veroni. »Tako delajte, ha, presneto in punčka bo zdrava! Toda o kakšnih levih in tigrih pa ste go-

OGLASI »GOZDNEGA ČASOPISA«

Izšel je, pravi gozdni časopis, tiskan s penico fino, risan s peresom slikarja Sonca, obarvan z mesečino. Hočeš pošiljati samo za hipec v ta časopis znani? Iz njega sem včeraj nekaj prepisal. Tole bilo na oglasni je strani: Oglas listice V gosti travi, nedaleč od reke, kraj neke steze ozke sinoči našla sem ob sončnem zatonu pero gospice Goske. Naj se Goska v hosto potruji, njeno pero ji tetka nudi. Sestanek ob peti uri. Medvedov oglas Zaspane Medo iz Gluhega dola, zverina mehke nravi, prosi za moder nauk čebelarja, kako se čebele duši. Naslov je treba poslati, preden bo zima pred vrati.

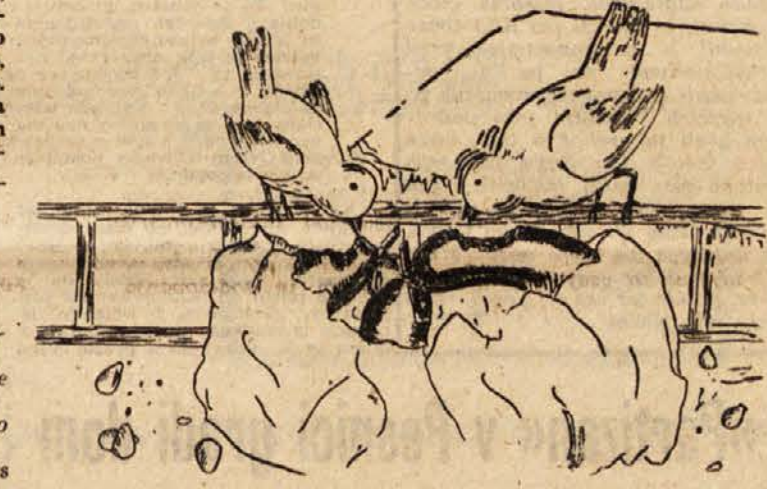
Oglas divje svinje Jaz, divja svinja Brbljavec Brlja, vsem v pojasnilo izjavljam: nikoli na knjigi šolarja Marka kosila nisem, jedi ne pripravljam. Zgodba o tem od kod neki kroži? kdo le tako okrutno me toži? Oglas mravlje Včeraj pred dežjem pod svojim listom varen kotiček mi plavkast cvet dal je. Zato naj javno prejme zahvalo od vljudne delavke Mravlje. Oglas kobilice Volk moj, pohiti, že dolgo te iščem, hoste sem pol pretaknila, da ti s kopitom zobe očistim. Ljubi te strina Kobila. Prevedel T. Pavček

Pečenice na našem oknu

Nekega dne nam je stara mama prinesla kolico. Krvavice in ostalo smo že pospravili, ostali sta le še dve pečenici. Ti je mama zavila v papir in položila na okno, kjer naj bi na hladnem počakali na svojo nadaljnjo usodo. V nedeljo zjutraj smo odšli na izlet. Dan je bil lep in sončen, zato smo dolgo ostali zunaj. Kasno popoldne smo postali že zelo lačni in zanimati nas je začelo, kakšna bo večerja, ko se vrnemo. Mama je dejala, da nam bo za večerjo spekla pečenice. V mislih na dobro večerjo smo bili konč-

no le doma. Ogenj v štedilniku je že gorel, mast se je grela, sedaj je bilo treba še pečenice vžeti z okna in dobra večerja bi bila gotova. Toda delali smo račune brez krčmarja. Slnice, ki prihajajo k nam na okno, so preključevale papir in si pošteno postregle z našimi pečenicami.

Na sumu imamo tudi vrabčke, ki jih pri nas ne manjka. Nekoliko debelo smo nato požrli slino in jim kljub vsemu želeli dober tek. Napisala in narisala Belica Škerlak, II. raz. klas. gimn., Ljubljana

KALA

Opaziti je, da skrbi Prešernova družba v svojem knjižnem programu tudi za mlade bralce. Mogoče se tega poudarka toliko ne opazi, ker te knjige niso namenjene izključno mladini, ampak obravnavajo snov, ki zanima tudi odrasle. Prav to pa zagotavlja, da je mladinska knjiga dobra, kajti velika odlika vsake mladinske knjige je, da jo z ve-

seljem berejo tudi starejši, ki so mnogo zahtevnejši in bolj kritični. Letos je izdala Prešernova družba mladinsko povest »Kala«, ki jo je napisal Ivan Ribič. Pisatelj nam prikaže lepo črno-dlako psico Kalo, ki živi nekeje v hribih skupaj s Franjom in njegovim dedom. Kala ljubi človeka in pomaga mu v boju proti volkovom in medvedu. Ko pa pride vojna, ljudje posurovijo in Kala skoraj izgubi zaupanje v človeka. Na koncu se povleče Kala zopet sreča s svojim dobrotnikom Franjom in v njej končno zmaga človek — prijatelj. Povest je pisana dokaj zanimivo in pestro, poleg tega pa je celotno dogajanje vneseno v čas narodnoosvobodilne vojne in tako prav gotovo še z ene strani mikavnejše za mlade bralce. Jakob Müller, V. razr. klasične gimn., Ljubljana

Narisala Cita Potokarjeva

vorili poprej?« jo je vprašal zdravnik. Verona ga je peljala v kamrico in zdravnik toliko da ni skočil nazaj v vežo, tako se je ustrašil zverin, ki so bingljale izpod stropa. »Ha, presneto, saj to je pravcata džungla! Vrtljak...? Kako? Koliko da ste mi dolžni, ha, presneto? Veste kaj, ljuba človeka, kadar bosta pricijazila ta vrtljak v trg, se bom trikrat zastoj vozil na teh zvereh. Velja?« »Oja, ne samo trikrat, vsak dan od jutra do večera se boste lahko zastoj vozili!« je dejal Miha in nato pospremlil zdravnika do sani in zvončki so se kmalu razcingljali v tiho, mrzlo zimsko noč.

Verona in Miha pa sta bdela vso noč pri Stručki. Verona je delala natančno tako kot ji je zdravnik naročil. Proti jutru se je Stručki glasek počel in ko se je povsem zdanilo, se je spet krepko razlegalo po izbi: »Veveve... Veveve...« Verona in Miha sta se spogledala. Srečna sta se nasmešnila drug drugemu in v hiši je zadisalo po dišeči kavi. »Zaslužila sta jo, draga moja komedijanta!« je dejala teta Urša, ko je prinesla lonček vroče, dišeče kave v izbo. Nato sta se Verona in Miha za roke prijelali in sta zadrževala na topli peči. Drobna miška je pokukala izpod poda. Zunaj je še vedno snežilo, kar naprej in kar naprej. Smrt je šla od hiše. Oh ti nesrečna smrt, nikjer te ne marajo!

VREteno

1. znak za kisik, 2. ruska reka, 3. kača velikanka, 4. barva (srbo-hrv.), 5. nekdanji ruski plemič, 6. del jadrnice, 7. vojaški čin, 8. svojilni zaimek, 9. mesec v letu, 10. medmet, 11. samoglasnik, 12. del jadrnice, 13. vojaški čin, 14. barva (srbo-hrv.), 15. nekdanji ruski plemič, 16. del jadrnice, 17. vojaški čin, 18. svojilni zaimek, 19. mesec v letu, 20. medmet, 21. samoglasnik, 22. del jadrnice, 23. vojaški čin, 24. barva (srbo-hrv.), 25. nekdanji ruski plemič, 26. del jadrnice, 27. vojaški čin, 28. svojilni zaimek, 29. mesec v letu, 30. medmet, 31. samoglasnik.

